DÉPOT LÉGAL

LE DIRECTEUR-GÉRANT

Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

SỐ 1081 NĂM THỨ MƯỜI MỘT MỖI SỐ 0$04 丁丑年 六月初三日 NGÀY THỨ BẢY 10 JUILLET 1937

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC	
Một năm	4$00		8$00
Sáu tháng	2.00		4.00
Ba tháng	1.00		2.00

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gửi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng xin thương lượng trước.

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản bảy kỳ: thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY

BÁO-QUÁN
[illegible], đường Đông-Ba, Huế
Giây thép số: 47 62
Dây thép: TIENGDAN HUE

Học không có thầy nhứt định, chủ đều lành làm thầy.
Kinh-thơ

Phái Tây = học với HỌC - THUYẾT KHỔNG - TỬ

(ĐỀ - LUẬN THI TÚ - TÀI NAY, GIỐNG NHƯ ĐỀ THI BÁT - CỔ NGÀY XƯA)

Năm nay ở Nam-kỳ, kỳ thi tú-tài bản-xứ, học trò bị hỏng rất nhiều, phụ huynh và học trò có tiếng than phiền, nhân thế trong làng báo cũng nảy lên một chiu dư luận rất sôi nổi, muốn suy cứu cho ra cái nguyên nhân «thi hỏng nhiều» ấy.

Theo như lời suy trắc, kẻ thì đổ cho học trò lười biếng, kẻ thì nói tại quan trường nghiêm khắc, có người lại nghi cho chánh phủ có ý muốn hạn chế, vì lấy đỗ nhiều tức là thêm số tri thức thất nghiệp. Những lời bàn giải đó, không dám chắc là trúng không, tựu trong có bạn ĐIỀN-TÍN chịu khó trực tiếp tới hỏi ngay quan đốc học có chưu trọng yếu trong kỳ giám khảo ấy. Theo lời quan giám khảo, chúng ta mới biết thêm một nguyên nhân mới là các đầu đề bài trong kỳ thi nầy rất khó, nên học trò làm sai lạc nhiều.

Theo bạn đồng nghiệp ĐIỀN TÍN thuật lại lời của quan giám khảo thì trong có hai đề luận hỏi về học thuyết Khổng tử:

1/ là thuyết «báo đức báo oán» (1).

2/ là thuyết «nói dễ làm khó» (2).

Học trò học theo trường qui ngày nay, trong khóa trình không có giảng giảng học thuyết Khổng-tử (dầu có cũng không bằng thuở xưa), mà đến kỳ thi lại ra đề bằng những học thuyết ấy, nên học trò làm lạc đề, cái «ca» ấy cũng như chưa học Pháp-văn mà hỏi Pháp-văn, học trò làm sai và làm lạc đề thì khảo quan không thể lấy đậu, là lẽ tự nhiên, không phải bàn nhiều. Đây ký giả chỉ đứng về học giới, nói phải tây học với học-thuyết Khổng-tử, quan niệm thế nào.

Theo văn-hóa Tàu, nước ta đã trên vài ngàn năm, nói đến việc học, thì học-thuyết Khổng-tử, phụng làm quốc học độc nhứt, nhiều câu danh ngôn như cái đề «báo đức báo oán» và «nói dễ làm khó» trên, nhà truyền người đọc không lấy làm lạ.

Từ có Tây học và quốc ngữ học thay cho Hán học ngày trước, thì sách của Khổng-tử, thông thường nhứt là sách Luận-ngữ, trong chép những câu danh ngôn như hai bài trên, ít ai đọc đến; mà phần đông bạn tân học lại trở mặt sát Khổng học, phàm trăm đều làm cho nước yếu, người hèn đều qui tội cho học thuyết Khổng-tử, đó là hiện tượng và mươi năm nay, không phải nói thêm.

Nay thấy đề thi học trò, dẫn lời Khổng-tử, mà lời ấy đã dịch ra chữ Pháp, không phải là cái chứng rằng tây học ngày nay đã nhìn thấy giá trị của học-thuyết Khổng-giáo sao?

Học thuyết, dầu là do thánh hiền sáng tạo ra, cũng theo hoàn cảnh lịch sử nhân loại mà tiến hóa thay đổi, không có học thuyết nào là tuyệt đối; vì thích ở thời đại nầy, qua thời đại khác lại không thích. Khổng-giáo cũng không ra ngoài lệ ấy; song về mặt đạo đức công tư cách «lập thân, xử thế» thì những đều hay tốt, không đời nào không dùng làm mô phạm giạy người được. Như 2 bài của Khổng-tử mà dùng làm đề thi nói trên, tưởng đời nào xứ nào cũng công nhận là câu danh ngôn.

Nhân thế, ký giả thuật một ít chứng tỏ ra người Tây phương đối với học thuyết Khổng-tử, tỏ ý qui chuộng, tuyệt không có ý khinh rẻ như bạn tân học ta đã tưởng. Chính ký giả đã thấy:

a/ Bản Tứ thơ (Luận, Mạnh, Dung, Học) đã dịch ra tiếng Pháp, có bài tựa rất dài, toàn lời khen ngợi.

b/ Một bài «yết Khổng miếu ký» trong nói rõ đời nhà đại triết học phương Đông rất là tưởng tế (bài nầy nhớ báo Nam phong có dịch).

c/ Các nhà hàng sách lớn ở Âu Mỹ, thế nào cũng có chứa sách xưa phương Đông.

Đó là nói đại lược, chớ nói rộng ra thì các nhà đại chánh trị Âu Tây sang xứ ta, trong những bài tuyên bố chánh kiến, cũng thường hay dẫn lời nói của Khổng-tử, mà hiện nước Nhật bản ngày nay lại nhận rằng di-huấn của Khổng tử đã thành của qui sở hữu của người Nhật. (Người Nhật có bản sách đề nhan là «Khổng tử» trong gồm đủ gia thế, tánh cách, triết học, chánh trị và học thuyết.... của Khổng tử, người Tàu đã dịch). Xem thế đủ rõ học giới Đông Tây đối với học thuyết Khổng-tử là thế nào.

«Ba người cùng đi, tất có thầy ta; chọn cái lành mà làm theo, còn cái không lành thì bỏ đi». Đối với học thuyết Đông Tây xưa nay, tưởng nên bỏ cái thành kiến mà theo câu nói ấy là đúng hơn cả.

TRẠCH-THIỆN

(1) Đó là theo lời thuật của báo Effort 2-7 37.

(2) là dịch ra chữ Pháp theo nguyên văn trong Luận ngữ:

1) 或曰以德報怨何如？—何以報德？以德報德，以直報怨。

2) 其言之不作則其之者難。

CHUYỆN ĐỜI

Câu nói nghe có lý lắm chớ.

Vừa rồi thấy các báo đăng vụ Tạ-thu-Thâu, Nguyễn-văn-Tạo ra trước tòa tiểu hình, mà mình phải nhớ lại vụ Nguyễn-an-Ninh. Nguyễn ông Ninh cũng bị liên can vào vụ trên mà người ta gọi là vụ báo «La Lutte», chỉ khác có một đều là ngày nay ông Thâu, ông Tạo phải ra đối nại trước tòa, mà ông Ninh thì đi đâu biệt tăm biệt tích. Số là khi có lệnh quan bắt thẩm đối các ông Thâu, Tạo, thì cũng có lệnh đòi ông Ninh. Nhưng ông Ninh lại cáo rằng mình bịnh không thể đến hầu được. Khi bấy giờ nhà đương cuộc một phái một quan thầy thuốc đến nhà ông ta để cho rõ thiệt hư, thì ra đến nhà không thấy ông ở đâu hết. Thế là sau đó ông Thâu, ông Tạo bị bắt mà ông Ninh vẫn được tự do. Cho đến khi có lệnh cho bắt ông trên được tại ngoại hậu tra, ai cũng tưởng rằng ông Ninh cũng ở một trường hợp chắc cũng sẽ ra mặt vì không còn sự bắt nữa. Ấy thế mà ông vẫn trốn mặt luôn. Lại ông trốn mặt mà ông còn chơi ngang thỉnh thoảng có một bài trên báo, cắt nghĩa vì sao ông không ra mặt. Cái ý ông Ninh không gì khác hơn là ông thiết tưởng ở nhà phu không có gì là sung sướng, nên ông không chịu ở. Ông còn viện lẽ rằng ông xét ông không phạm tội gì, mà cho đến nhà nước chưa buộc ông tội gì cho rõ ràng, nên ông tưởng ông có quyền được tự do tạm. Cái quyền tự do tạm ấy, người có của cải, thế lực thường được hưởng, mà nay ông thiếu điều kiện để hưởng, thì ông phải tự cho ông cái quyền ấy. (?)

Ông Ninh nói nghe thật ngộ quá, vì ai lại muốn nằm nhà phu, ai lại không qua cái tự do của mình, nhưng chỉ vì cực chẳng đã nên nhiều khi mới phải đem cái tự do của mình mà chôn nơi ngục tối thôi. Tự nhiên, nghĩ cho kỹ rồi mình cũng phải cho ông Ninh là nói có lý. Vì mình thử đả định xem: nếu mình là một người vô tội mà tự nhiên ai bắt, bỏ ngục mình, mình có bực tức không? Không những bực tức mà mình cũng sẽ theo tài năng lực lượng mình mà mình phản kháng. Nhưng khốn nỗi, trong nước đã có pháp luật, đã có những người đặt ra để cho mình tuân hành mệnh lệnh, thì có phản kháng cũng theo đúng mặt luật, chớ phản kháng bậy được sao? Vì vậy mà ta thường thấy nhiều người có lòng dồng cảm, biết thương xót, biết căm giận, thì lại phải nhiều cái trường hợp do le như ông Ninh.

Thấy thế nên mình có một cái tư tưởng là ở trong xã hội nhiều đều trái tai nghịch mắt, ở dưới chế độ dùng việc bắt cô ý, ta không có tài siêu quần xuất chúng mà để cải tạo cái xã hội ấy, thì tưởng nên nước mong làm gì cho khác ra ngu si không biết gì cho khỏe. Đó là một đều mà chắc nhiều người đã khấn nguyện, chớ không phải nói ngoa đâu.

Lê-văn-Hòa

Khánh thành đập sông Đáy ngoài Bắc

Ngày 7 Juillet, chính phủ đã làm lễ khánh thành đập sông Đáy ngoài Bắc.

Đập nầy lớn lắm, khởi làm từ Novembre 1934, phải dùng 50 triệu m3 béton và 25 ngàn m3 đá, tổng phí 1.451 595$.

Vì sao ơn trên không thấu đến dân?

THANH HÓA — Chúng tôi, dân bộ làng Quảng-nhân, tổng Cẩm-mật, huyện Vĩnh-lộc, từ năm người đến nay, bị đói kém, gần đây nhờ nhà nước đem lòng cứu tế, nào hưng công đại chẩn, nào cho vay tiền mua lúa nói, nào sưu thuế cũng được nộp làm hai kỳ. Lòng thương dân như thế, dân rất đội ơn; nhưng về đến làng thời bị lý trưởng Trần-văn-Trang lợi dụng mà ăn-xén.

Việc hưng công đại chẩn thời đắp đường và đắp đê được nhiều mà lý tinh ít, như 10 thước thời chỉ tính có 8 thước.

Gạo ở huyện phát, giá mỗi tạ 6$80, mà lý tinh cho dân giá 7$00. Mấy kẻ nhận gạo về mà không phát đủ ngay cho dân, còn để lại một phần; gạo đưa về nhà lý phát, khi nào mỗi tạ cũng thiếu năm, bảy cân tây.

Việc cho vay tiền mua lúa nói thời làng chúng tôi không có ruộng cấy; trừ một số rất ít người xâm canh ruộng làng khác ra, còn dân đều làm nghề buôn bán cả. Lúc có sức cho vay thời lý trưởng bội đưa làm giấy trình huyện có câu rằng: ...將四塔銀給發壯內壯丁，限陸月內來還本息足數，若到限，何人遲欠或逃避，全民坦伊家產發賣充賠，存伊名列在壯丁之末，嗣后不得預鄉事.

Lý trưởng nhận được số tiền vay là 260$ để hơn một tháng nay mà chẳng bội đưa cấp phát chi cả. Trừ ra một số rất ít người bà con với lý trưởng và đôi người có quyền chính trong làng thời vay được năm ba đồng, còn thời lý trưởng cho người ngoài vay để ăn lãi và lấy lãi tháng... phúc — Trong làng trừ những người không nhà gia sản vì thân thích ra thời không kể, chứ những người có tư cơ sản nghiệp hẳn hòi bảo vay cho mình, hoặc bảo lãnh cho con em, lý trưởng cũng đòi cho vay như cách vay nói ở trên, nên trong làng chúng tôi chỉ có độ một phần mười nhà vay mà thôi.

Việc bổ sưu thuế năm nay thời lý trưởng làm cần bổ từ ở nhà đưa ra đình họp dân lấy chữ ký. Trong bổ từ có bổ khoản phụ phí đồng niên cho lý trưởng. Chúng tôi nói lý trưởng làm được ba năm rưỡi, các khoản chi tiêu đều bổ cho dân mà chưa tính cho dân biết. Vậy dân khất khoản phụ phí ấy đến cuối năm sẽ bổ, thì lý trưởng nhất định không nghe, nên dân cũng chưa tính thuế và ký tờ bổ thuế. Lý trưởng đem tờ bổ thuế về nhà, mời những người đã được lý trưởng cho vay riêng ký vào mà thôi.

Gặp buổi cơ cận nầy, nhà nước đem lòng cứu dân mà riêng dân chúng tôi bị lý trưởng làm cho không được hưởng cái ơn ấy, vậy xin quan trên thấu xét cho.

15 người dân hộ kỳ

Vụ thuốc phiện lậu Lao kay

Barbaud bị bác đơn xin tái thẩm

Vụ thuốc phiện lậu Lao kay xử tại tòa Đại hình năm 1933, nhiều kẻ chân còn nhớ. Barbaud nguyên kiểm soát nha Thương chánh, Martin đội Đoan, Tổng Công, Ký Sinh và mấy người nữa bị cáo trong vụ nầy. Barbaud bị kết án 3 năm tù, 400 quan tiền phạt, Martin bị 2 năm tù, 100 quan tiền phạt, và Tổng Công bị 1 năm tù, 100 quan tiền phạt.

Sau khi bị kết án, Martin và Tổng Công chịu ở tù, còn Barbaud ký giấy chống án sang Paris. Tòa phá án bác đơn. Nhưng Barbaud cũng vẫn chưa chịu và đệ đơn xin tái thẩm. Tòa giao cho sở mật thám điều tra và quan Chưởng lý gởi hồ sơ việc nầy về Tây, cho là không đáng tái thẩm.

Gần đây quan Tổng trưởng đã bác đơn xin tái thẩm của Barbaud và lệnh ấy đã gởi sang tòa Thượng thẩm Hanoi.

Tin Thế-giới

TRUNG HOA CÔNG TRUNG BINH

Tin Thượng hải ngày 1er-7. — Chánh phủ Nam-kinh trù cách tăng hậu quân lực, quyết thi hành chế độ trung binh.

Chế độ ấy thi hành, Trung quốc sẽ có 40.000 000 quân huấn luyện (bốn ngàn vạn) mà tài triệt bớt ngạch thường binh quân, và giảm khoản quân phí khá nhiều.

Hễ chế độ trung binh, con trai từ 18 tuổi đến 45 tuổi đều phải chịu huấn luyện về quân sự, theo tuổi chia làm 4 cấp. Nam-kinh mở đầu huấn luyện, đã có 3 vạn người hợp cách.

CUỘC XUNG ĐỘT NGA NHẬT ĐÃ LIỄU KẾT

Mạc tư khoa, 2-7 — Cuộc xung đột giữa Nga xô viết với Nhật bản đã hoàn toàn giải quyết. Đại sứ Nhật là ông Shugemitsu đã cho Ngoại giao tổng trưởng Nga là ông Litvinoff hay rằng hiện không có một đạo quân Nhật hay Mãn ở trong các đồn kia, cũng không có một chiến hạm Nhật Mãn nào ở gần các đảo ấy. Ông Litvinoff hứa lại rằng chánh phủ Nga cũng sẽ lập tức triệt các quân lực ở chung quanh đấy về.

HIỆP ĐỊNH GIỮA HAI NHÀ LÃNH TỤ ẤN ĐỘ GANDHI VÀ NEHRU

Londres, 4-7 — Theo thông tấn Reuter, thì Gandhi và Nehru Hội trưởng Hội nghị Ấn độ, sau ba ngày điều đình với nhau, đã cùng nhau ký hiệp định, cho Hội nghị quyết định gấp về việc Hội nghị nhận chánh quyền trong những tỉnh mà Hội nghị được đại đa số tín nhiệm.

Phái nhiều các tay cự phách trong Hội nghị cho việc nhận chánh quyền là phải.

HỘI ĐỒNG BẤT CAN THIỆP ĐÃ HOÀN TOÀN THẤT BẠI

Londres, 2-7 — Công việc của Tiểu hội đồng bất can thiệp đã hoàn toàn thất bại.

Buổi nhóm hội chiều hôm nay chỉ có một mục đích là thảo từ thông tư nhận thực các khoản sau nầy:

1) Đức Y không chịu thừa nhận chương trình Pháp Anh;

2) Pháp và Anh nhận rằng việc thừa nhận quyền địch thủ cho hai phái ở Tây ban nha sẽ có kết quả trái hẳn với nguyên tắc chính sách bất can thiệp, và khoản đề nghị Đức Y không thể nào nhận được.

Vì thế nên Nga tuyên bố rằng hiệp định bất can thiệp đã chết rồi.

Tuy nhiên, trước khi công bố sự thất bại, các chính phủ còn có thể nghĩ đến các mối hại có thể có sau nầy mà định bớt thái độ của mình được.

Vụ Thâu-Tạo ra trước tòa Trừng-trị Saigon

Hai ông Tạ-thu-Thâu và Nguyễn-văn-Tạo bị cáo vì mấy bài trong báo «*La Lutte*» có tánh chất xúi dân gây ác cảm với chính phủ, thì ngày 2 Juillet đã ra trước tòa trừng trị Saigon.

Sau khi bởi bị cáo, có trạng sư bào chữa, tòa định đến 8 ngày nữa mới tuyên án.

Ông Nguyễn an-Ninh cũng can vào vụ nầy, nhưng khi nghe có trát bắt thì ông trốn biệt. Đến nay tòa xử mà vẫn chưa biết ông ở đâu.

TỰ-TƯỞNG BẠN TRẺ

ĐÃ RA ĐỜI, CHÚNG TA PHẢI DẸP BỚT QUAN-NIỆM LẶT VẶT LẠI

Ra đời. Cái đời sống cay chua nầy, bạn thanh niên chúng ta phải gắng sức mới mong đả đứng, không dựa vào lưng ai; cảnh nhàn cư mà vẫn có ăn như ngày xưa, không còn có nữa.

«Không làm mà ăn tức là sống gởi», không phải học thuyết xã hội gần đây mới khơi mái cho chúng ta biết thế, mà chính vì cảnh ngộ thúc bách.

Đã gặp buổi mưu sinh cay chua, tự nhiên trong não chúng ta phải nẩy ra sự xét trước xem sau, bất kỳ những cái gì không cần cho sự sống, nghĩa là có cũng được, không cũng được, thì chúng ta phải để tâm «gọn» lại; có thể mới có chút rảnh rang để tâm trí vào chuyện gì khác.

Chúng ta, bạn thanh niên, trên đường mưu sinh mà phải quằn quại trong vòng khuôn khổ hẹp hòi như lệ làng, nghĩ đáng chán làm sao! Có kẻ bạo dạn vứt ngay những đều ấy, không để ý đến, thì mang tiếng là «vong bản» (!!). Mặc dầu thế, đang trong thời kỳ cải tạo như ngày nay, chúng ta đã nhắm một con đường rộng lớn, phải để nhãn quang ra ngoài cái phạm vi bé tý kia, dầu chúng ta đem thân làm tấm bia cho người ta bàn nói. Họ khen ư? Mặc kệ. Họ chê ư? Mặc kệ. Ta chỉ xét lại bản thân ta có gì đáng chê, có gì đáng khen, theo mạng lệnh thần lương tâm ta, thế là đủ.

Nếu chúng ta, kẻ đã nghĩ như vậy, chúng ta một hai nên dẹp bớt những chuyện phiền phức lặt vặt lại, đừng để làm bận đến tâm trí ta.

Đụng một đám tiệc mừng của gia đình ta chăng? Mọi người đều sự, chúng ta xét ra không phải đều cần kíp không dự vào cũng được, vì có việc cần hơn, thế là bị bà con chê.

Gặp một cuộc vui phiền phí, chúng ta không theo họ chăng? Đâu kẻ lại mang tiếng «bọn quá Tây». Thế nào mặc, chúng ta đã quyết chí cải tạo thì nhận lấy lời chê ấy; biết đâu lời chê đó nó sẽ không nhường chỗ cho lời khen ngày sau?

Vậy cuộc đời, nhất là xã hội ta, muốn cho có chút khác mới, bạn thanh niên chúng ta không tự nhận lấy trách nhiệm cải tạo dần dần từ việc nhỏ đến việc lớn, giám chắc nghĩ đời sẽ thế mãi. Được phần nầy tốt mất phần khác: đã chú tâm vào những học phái tự lực tiến bộ một thân gia, thì quan niệm to lớn có chỗ nào mà nẩy nở ra được?

Đừng dự dự gì cả, chúng ta hãy bạo dạn bỏ phăng những quan niệm hẹp hòi, nhắm vào một con đường ngay thẳng hơn mà đi cho đến, may khỏi phụ hai tiếng «thanh niên».

HOÀI-CHI
(*người thanh niên*)

Vì một cái tát tai

Theo «*Trung bắc Tân văn*» ra ngày 3 Juillet, thứ 3 tuần trước có người cu ly Xuân Quản ở dépôt gare Vinh vặn máy vòi nước chảy để rửa máy, bị ông chủ M. R. tới tát cho một tai bảo phải làm việc. Nghe tin ấy, toàn 50 thợ do một người cầm đầu lập bản giấy xin ông chủ từ rày có việc gì không phải thì phạt tiền, chứ không được tát tai rẻ rúng như thế. Ông chủ thuận nhận, nên việc được yên, không có gì lôi thôi xảy ra.

Tại nhà máy Trường-thi (Vinh)

Thợ nghỉ việc đưa tập nguyện-vọng

Hồi 8 giờ chiều hôm thứ bảy 3 Juillet vừa rồi, tất cả thợ thuyền Trường-thi 5 sections đều đóng máy một loạt và đứng im phắc, nghỉ trong 15 phút đồng hồ để cho đại biểu đem tập nguyện vọng lên bàn giấy quan chánh nhà máy. Trong tập nguyện vọng có bảy điều yêu cầu:

1°) Xin tăng lương cho thợ thuyền thêm 30%.

2) Groupe A và Groupe B được đãi ngang nhau, nghĩa là cả base 25 jours.

3) Đồng phân biệt ngạch thợ flottant và permanent.

4°) Làm complément được lương gấp đôi.

5°) Đến hạn thì được tăng lương, các ngày không được thiếu vị.

6) Thi hành luật lao động cho triệt để.

7) Cho tự do lập nghiệp đoàn.

Sau khi quan Chánh nhà máy là M. Wanderhaeel đã thâu nhận tập nguyện vọng thì thợ thuyền đều mở máy làm việc như thường. Quan Công-sứ Jeanain được tin cũng lập tức xuống nhà máy hứa với thợ thuyền sẽ trả lời trong 5 ngày.

Trường thế là yên chuyện. Nào ngờ lúc 5 giờ kém 15 tối viên đốc công, ở 5 section bắt anh Nguyễn-Tư dịt Sửu là người thợ đóng máy lúc nãy, đắc lên nhà giấy viên chức sở mật thám ở đấy. Hỏi Sửu ai bảo đóng máy thì anh ta khai rằng do đại biểu 5 section là Nguyễn-Vy bảo. Tức thì Nguyễn-Vy cũng bị bắt và cả hai người đều bị giải về sở mật thám cả. Cũng ngay buổi chiều hôm ấy, Hà-huy-Giáp làm tại nhà hàng sinh Phổ-thông, đường Maréchal Foch, cũng bị viên chức sở mật thám đến bắt, tựa hồ Giáp cũng bị nghi có liên can vào việc thợ thuyền ở Trường-thi.

Đúng 6 giờ chiều, lúc hết giờ làm, thợ thuyền ra về thì được tin 2 người bạn bị bắt nên họ tập trung diễn thuyết ngay trước cửa nhà máy và sắp hàng ba kéo lên tòa Sứ, xin tha cho 2 người bị bắt.

Đến gần 8 giờ đêm, nên cửa tòa Sứ đều đóng và có lính gác cẩn trọng lắm ngoài, thợ thuyền không vào nổi được. Họ bèn cơm tối và ở luôn ngay cửa tòa Sứ một đêm hôm ấy.

Suốt đêm vẫn vô hiệu, nên sáng hôm chủ nhật, họ lại kéo nhau xuống tập trung ở cửa nhà máy rồi mới giải tán.

Cả ngày thứ hai, thợ thuyền đều đi làm và các đại biểu đã hết sức can thiệp để cho 2 người kia được tha. Song hết cụ quan trên đều cho hay rằng 2 người sẽ phải ra tòa án chịu tội, không thể tha được. Thế nên 6 giờ chiều hôm thứ hai 5 Juillet, sau giờ làm việc, họ lại tập trung trước cửa nhà máy và tuyên bố bắt đầu đình công từ sáng thứ ba 6 Juillet để xin tha người bị bắt.

Nhưng lại họ đã tuyên bố, sáng hôm 6 Juillet, chỉ có mấy người cai và thư ký vào sở làm việc. Trước nhà máy không có thợ thuyền nhộn nhịp vào xưởng như mọi ngày. Các viên chức sở mật thám và lính khố xanh canh giữ ô-tô sở Mật thám khắp các ngã đường để giải tán các chỗ tụ họp, và đã có giấy yết ngăn: «Nghiêm cấm không được tụ họp không có phép tòa tỉnh.» Thợ thuyền ở nhà máy chỉ có 5 người đến làm việc. Trong số 5 người này thì 2 người của cai Đặng-Đình-Luyện ở 2à section, 2 người ở 4e và 1 người ở 5e.

Trong ngày thứ ba 6 Juillet này nhà chuyên trách có lượm được nhiều truyền đơn....

Hiện quan Công-sứ đã cho thợ biết rằng ngài sẽ chuẩn y cho anh-ấu đều trong tập nguyện vọng. Song hai người làm đầu thợ bị bắt nhất định không được tha....

P. V.

Cùng ông Huỳnh-Dư

Được tin đích ông sẽ về Huế nay mai, và sẽ dạy trường Hồ-đắc-Hàm, phụ huynh và nhiều học trò đương trông đợi.

Bản báo đã nhận được mandat và thơ, chờ ông ra thương lượng lại mới đăng được.

TIẾNG DÂN

Sách tặng

Bản báo mới nhận được quyển tiểu thuyết «*Đời mưa gió*» (mới in lại) của ông Khái Hưng gởi tặng. Sách do 2 ông Khái Hưng và Nhất Linh soạn, giá 0$50, nhà Đời nay, 80, đường Quan Thánh, Hanoi xuất bản.

Vậy có lời cảm ơn và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Buổi hát đặc biệt ở rạp Đồng-xuân-lâu

Tối 8 juillet, tại rạp Đồng-xuân-lâu, gánh hát Ngọc-Hàng có diễn vở tuồng cải lương «Ai giết người?», được nhiều người xem. tuồng này do ông Ngô-vinh-Khang soạn.

Dự xem

NGHỆ-AN

Tin thêm về «vụ kiện mưu đoạt»

Tiếng-dân số 1072 ra ngày 19 Juin vừa rồi, có đăng tin «Vụ kiện mưu đoạt» ở xã Tân-thái (Nghĩa-đàn), cuối bài có kết luận một câu: «Cùng đem nhau đi làm ăn phương xa, rồi lại tranh đánh nhau, cái tư cách đoàn thể người mình còn thấp quá...». Câu phê bình ấy không sao cãi được. Nhưng thực sự, việc nầy là vì sự ép chế, mà họ mới phải kêu nài, xin chia ra hai phe mà đóng góp và làm việc quan cho tiện động tránh khỏi sự đó nên, còn địa bộ và đồng triện thì cứ theo với xã làm một, không phải tranh trở gì.

Bình dân

HÀ-TỊNH

Các kêu e không thấu trời chăng?

Tôi, Phan Vạn, làng Phú-lưu, ngụ làng Mậu-viên, tổng Phú-lưu, huyện Can-lộc.

Nguyên ông, cha tôi đã trải 300 năm nay ngụ tại làng Mậu-Viên, ăn ở chẳng có điều gì. Từ lúc Phan-Bình làm lý trưởng lại giở, hễ sưu thuế nào, y cũng không chiếu tính rõ ràng số điền, thổ và số học.

Vì vậy, ngày 18 tháng 6 năm Bảo-Đại thứ 11, tôi có đơn kêu, xin xuất sự, trong năm ấy, có phải huyện về đạc ba lần, mà chỉ nghe theo lời lý trưởng; trước hạng không mình, và trong lúc hội đồng phân hạng, không cho tôi biết, nên tôi không ký giấy nhận đạc.

Không ngờ quan Huyện lại sức rằng tôi kêu không đúng sự thực, còn điền thổ của tôi thì mấy lần đơn kêu không xét đến.

Những điều oan khuất, dám xin quan xét lại hồ sơ như: Số thổ hạng ngũ, làng ấy chỉ có 8 mẫu, mà nay mới đạc một cái vườn của tôi đã chiếm 1 mẫu 3 sào, vậy thì có hơn 50 mẫu đất ở, làng ấy trước vào hạng gì? còn số ruộng hạng nhất, nhì, tam đã có đơn kêu.

Quan cho rằng tôi kêu không đúng sự thực, thì 13 cái biên lai nhất hạng điền, cho đến lục hạng thổ, mà y thông thu mỗi mẫu 2$00, có phải phú thu không?

Mong quan trên xét lại hồ sơ cho hạng dân oan được nhờ nhiều ít.

Phan Vạn

QUẢNG-NAM

Bạc đã thâu, sao chưa thấy làm trường?

Ở tổng Phú-mỹ (Duy-xuyên) chúng tôi ba cái trường học đều nương ở âm linh và phật tự, ai cũng biết mấy cái miếu và nhà thờ đời xưa mà đem làm trường học đời nay, là không hợp thời: Ba bên bịt kín, phía trước trống trơn, ra vào tránh sột vẹt rằm hạ đã hết ngày, có chỗ không thể để bàn ghế, các thầy giáo cũng hết phương sắp đặt cho trẻ con vui thích được. Mùa nắng thì nóng nực hôi tanh, mùa mưa chưa chiều đã tối, rất phòng hại cho việc giảng việc học và không hợp vệ sanh nữa.

Trong niên hiệu Khải-định, dân cả tổng mỗi người bốn giác, góp lại trên bốn năm trăm bạc để làm trường, nhưng cũng chẳng thấy trường. Bạc đó hiện nay còn cất trong rương các ông tổng lý cựu. Năm nay quan Phủ về hiểu dân gia đóng công, chúng tôi đã đến góp bạc ngày tháng tư rồi, mà đến nay cũng không thấy sức làm trường.

Lẽ gì cái thói các bác hào lý, quan trên có sức việc trường thì lừa cho đến dịp xin thuế hay trích lục rồi có triển, lại vái cho quan trên quên đi.

Quan xây đổi, quan khác tới chưa rõ, thì họ lại tính lấy tiền cách khác làm trường, như kiểu số bạc góp lần trước đó, chẳng có nghĩ gì đến sự học vấn và rủi vị sinh của trẻ em học trò.

Vậy nên chúng tôi xin quan trên cứ sức lấy số bạc đấu giá (trường Phúc-an trên 300$, trường Phú-Hanh 500$) ấy, cho vẽ kiểu và treo giá thầu cho làm trường để cho con em có chỗ học hành. Mong thay!

Phụ-huynh lai cảo

Phú thâu!

Đồ-Điểm, làng Ngọc-an, tổng Vinh-qui, phủ Tam-kỳ, có sở ruộng 1 mẫu, 1 sào 9 thước, xứ Nông-tá, về bộ Tả-thành, làng Tô-trăng. Mùa thuế năm ngoái, y đem 2$54 đến lý trưởng làng ấy là Hồ-Quỳnh, để nạp, lý đòi cho đủ 2$50 mới thâu. Y kêu với quan Phủ, ngài sức lý ấy phải thâu và phải viết biên lai, thật lý ấy tính thâu là 2$52, có biên lai minh bạch.

Năm nay, ngày 24 tháng 5, y cũng đem số 2$52 đến nộp, mà lý ấy cứ đòi cho đủ 3$50 mới chịu thâu, thiệt khổ cho y quá.

Có một vại ruộng mà hào lý cứ mỗi năm lại có một lần bóp nặn như thế, sống làm sao nổi?

Dân biết

Về vụ lý trưởng làng An-hòa với Trùm-Mẫn

Vụ nầy đã đăng *Tiếng-dân* số 1060 ra ngày 20-5-37. Nay được tin thêm: Trùm Mẫn có đơn kêu oan tại Tòa, Tỉnh và Bộ mà chưa được quan trên thẩm xét thế nào; còn bọn lý trưởng thì được thả ở làng cứ gây chuyện với Mẫn, xái dọc người đến nhà chửi mắng thậm tệ. Tội nghiệp cha con y có thế, làm thinh không dám nói gì, sự chẳng ý đông người làm khó dễ.

Về vụ án nầy, theo dư luận, có mấy chuyện đáng ngờ là:

1) Cái phiếu của chánh tổng sức, lý, cách hơn tuần lễ sau khi xảy ra vụ nầy, đang tìm để giúp bọn lý hương: cái chứng rõ ràng là khi bọn ấy bảo Phủ, tuyệt nhiên không nói tới cái phiếu ấy, mà sau lúc cung khai mới nói vâng theo phiếu sức (?).

2) Trong tờ báo phủ của Mẫn có nói đánh được đứa bị thương tên là Đăng rồi bọn nó khiêng chạy... Việc quan hệ như vậy, mà không thấy quan xét hỏi đến.

3) Khi Mẫn bị mất của, có lấm tờ kêu tang tại Phủ, mà bữa xử cũng không nghe xét lại tờ ấy!

Mấy điều đáng ngờ trên, xin cung tài liệu để nhà đương cuộc suy xét.

Ng. M. lai cảo

Trên 200 quyển sách cấm

Nghị-định Bộ Lại ngày 1er Juillet, và quan Khâm-sứ chuẩn y ngày 3 Juillet, cấm tàng trữ, lưu hành và phát mại trong địa hạt Trung kỳ trên hai trăm quyển sách, do nhà hàng số 31 Boulevard Magenta, Paris (Xè) xuất bản, (bureau d'Editions 31 Boulevard Magenta, Paris (Xè), lần lượt đăng như sau:

.·.

L'agonie du capitalisme, par Bonnet et Ingoulov.

Le communisme, société future, par Martel.

L'édification du socialisme, par Ingoulov.

Les chefs du prolétariat mondial, par Martel.

Le parti du prolétariat, par Bonnet.

Les étapes du bolchevisme, par Ingoulov et Voline.

La question nationale et coloniale

Manifeste du parti communiste, par Marx et Engels.

Critiques des programmes de Gotha et d'Erfurt, par Marx et Engels.

Contre l'anarchisme, par Marx et Engels.

(*Còn nữa*)

Buôn bán

Chỉ nên buôn các thứ hàng đã có tiếng nhiều và chắc chắn bán chạy.

NHƯ:

DẦU KHUYNH - DIỆP

KẸO KHUYNH - DIỆP

DẦU BA-CÔ

KÍ-NINH NHÀ - NƯỚC

KEM VÀ PHẤN TOKALON

THUỐC ĐÁNH RĂNG ROSÊMAIL

CÁC THỨ THUỐC HIỆU NHÀNH-MAI V.V...

Mua buôn, làm đại-lý, hỏi tại:

HIỆU VIỄN - ĐỆ

Ở Bến-Ngự HUẾ

QUẢNG-NGÃI

Một sở ruộng ba người đành

Phú Bình-sơn, tổng Bình-hà, tại bộ làng Bình-an nội, xứ Cà-nông, có một sở ruộng sáu số hiệu: 335-336-377-320 322-323; mà ba người đành nhau:

1) Nguyễn-Sự (người họ, ở Bình-an nội) xưng rằng: Ruộng ấy là ruộng hương hỏa của tiền nhơn, của người hiện có phần thờ tổ nghiệp để lại.

2) Nguyễn-Hanh xưng rằng: Ruộng ấy là của cha mẹ, có đăng bộ năm Khải-định thứ 3, để lại cho nó, hiện nó canh trồng lâu nay, có biên lai thuế minh bạch.

3) Bọn có Nguyễn-Hanh, là thị Tịng, thị Thêm và thị Lành xưng rằng: Ruộng ấy là ruộng phần thực, có phần thờ, mà phần thờ bất minh.

Ba người hiện đương tranh khai nghiệp chủ. Vụ ấy đến tỉnh, các lý khai tự đã nộp rồi, còn đương mong trên xét xử.

Vụ nầy theo lẽ thì người hiện trưng lâu nay có phần sở hữu là hợp hơn, vì mấy người kia nói ruộng mình, sao thuế nay không hiện không tranh, mà nay mới sanh sự?

Chờ xem

HÀNG BIẾT NÓI

Cua Viên-Đăng

(*Tiếp theo*)

Sau dần dần cái không khí trong căn nghe cũng im phăng phắc, thỉnh thoảng có tiếng động đi lại xạt ở bên ngoài, là những người canh trong lán đi rón, và tiếng mõ cốc, cốc, cốc, cầm canh bên nhà hỏa lò, tiếng chuông keng, keng keng bên nhà thương, người ta nói là hiệu báo có kẻ chết, cái cảnh lúc đó, không biết trong lán đêm ấy có ai buồn nghĩ cực điểm đến như thế chăng, mà tôi thì thật là man mác sầu riêng trăm mối cảm!

3 giờ sáng tới, đồng hồ đánh thức đồ reng reng ở buồn ông xếp lán, rồi nghe tiếng roi đập vào các căn cửa thình thình giục giã dậy. Hàng biết nói hoảng bốt dậy, người nào người ấy lo quấn gói lung tung, chăn thì quấn dài lại, buộc vắt lên vai như lính đi cân lơn, áo tơi đeo vào, nón lá đội lên, rồi ra sân ngồi sắp hàng, họ đếm lại xong, nghe tiếng nói: «allez» thì thấy hai cánh cổng mở to ra. Kể từ hôm vào lán tới lúc đó tôi mới thấy cổng mở cả hai cánh. Theo lệnh đi hàng đôi, chúng tôi kéo ra khỏi cổng thì thấy có lính bồ lít đứng chờ để hộ vệ dẫn ra bến tàu, và hết thảy những người bán hàng, thầu cơm trong lán cũng đi cả. Khi giới phòng vệ hai bên đạo hàng biết nói chúng tôi có những cái sào dài, họ vác đi trước đi sau và hai bên, theo con đường Belgique đi thẳng ra Sân Kho. Người đi ầm ập không một tiếng nói, chỉ khác lính có cái là bước nghe không điều nhau mà rẽ quốc chớ không phải đi giày xăng đá.

Tàu Lapérouse

Tới bến tàu giời vừa sáng trắng, chúng tôi chưa được xuống tàu ngay, còn phải ngồi sắp hàng hai tại bến, chờ ông lái L. đem giấy hàng ra giao nhận với ông chủ tàu rồi chúng tôi mới được xuống.

Cái tàu chở chúng tôi đây, tên là Lapérouse, bề dài 111m63, bề ngang 14m93, lòng sâu 8m30, nặng 4 885 tấn, trọng tải được 2.860 tấn, sức chạy có 3.200 mã lực. Kể cái lịch sử nó thì đóng vào năm 1911, ở tỉnh Francbourg bên Đức, mà nước Pháp đã hạ cờ chiếm được trước trong hồi Âu chiến, bấy giờ tên nó là «Steigerwalds». Sau về nước Pháp sửa chữa lại đặt tên là «Amiral Pierre». Với cái tên ấy, nó đã chạy ngang đường từ Marseille đi Ấn-độ-dương và sang Đông-dương. Sau nữa một lần làm phép rửa tội lại, nó lấy tên là «Lapérouse» chạy đường Australie-Nouvelle-Calédonie và mỗi năm ba chuyến đi Đông dương chở hàng hóa người và hàng nóa sang hai đảo Nlles-Hébrides và Nlle-Calédonie (1).

Hôm đó tàu Lapérouse không

(1) Tàu Lapérouse nay họ đã bán sang Nhật-bản, rồi, giá là 75o sesfra. Nghiệp Lapérouse hiện giờ là tàu Pierre Loti.

XỔ SỐ QUỐC-TRÁI

Ngày 1er-8 37 tại Hanoi

(*Lần thứ 61*)

Những số sau này trúng 100$:

(Tiếp theo)

14 031	22 118	29 331	36 511	43 217
14 085	22 180	29 380	36 594	43 236
14 123	22 915	29 472	36 676	43 432
14 672	22 933	29 538	37 386	43 594
14 680	23 327	29 969	37 401	43 664
14 868	23 424	30 085	37 425	43 774
14 891	23 494	30 614	37 536	43 802
15 447	23 527	30 759	37 617	43 868
15 578	23 713	30 860	37 667	43 924
15 650	24 091	30 867	37 763	44 068
15 715	24 286	31 028	37 767	44 073
16 094	24 501	31 038	37 830	44 091
16 190	24 504	31 068	37 958	44 148
16 281	24 588	31 173	38 331	44 151
16 301	24 662	31 284	38 505	44 398
16 400	24 790	31 456	38 567	44 576
16 478	24 843	31 615	38 617	44 596
16 518	24 861	31 779	38 685	44 624
16 566	24 864	31 843	38 965	44 629
16 974	25 078	31 922	39 062	44 656
17 004	25 093	32 021	39 118	44 708
17 792	25 141	32 049	39 132	44 846
17 854	25 198	32 193	39 246	44 972
18 141	25 372	32 598	39 249	45 061
18 311	25 395	32 599	39 284	45 075
18 644	25 418	32 637	39 489	45 413
18 812	25 617	32 657	39 528	45 507
18 904	25 714	33 178	39 721	45 887
19 243	26 058	33 196	39 799	45 972
19 318	26 122	33 547	39 804	45 975
19 482	26 188	33 653	40 168	46 138
19 479	26 545	33 683	40 228	46 285
19 588	26 667	33 711	40 581	46 312
19 621	26 675	33 783	40 734	46 454
19 683	26 679	33 934	40 891	46 601
19 744	26 944	33 951	40 928	46 624
20 165	27 101	33 958	40 973	46 792
20 230	27 124	34 103	40 993	46 829
20 272	27 182	34 269	41 121	47 567
20 314	27 245	34 663	41 224	47 577
20 416	27 658	34 688	41 230	47 595
20 438	27 683	34 760	41 233	47 616
20 536	27 706	35 040	41 244	47 640
20 836	27 828	35 060	41 550	47 666
20 874	28 174	35 257	41 682	47 746
20 947	28 145	35 370	41 795	47 829
20 979	28 248	35 810	41 923	47 984
21 104	28 252	35 698	42 123	48 167
21 118	28 348	35 762	42 177	48 204
21 120	28 465	35 923	42 219	48 259
21 137	28 909	35 925	42 247	48 368
21 241	28 986	36 033	42 295	48 438
21 316	29 068	36 006	42 331	48 448
21 435	29 077	36 013	42 719	48 487
21 443	29 159	36 288	42 799	48 575
21 653	29 301	36 349	43 009	48 608

(Còn nữa)

Muốn nghe tin tức trong hoàn-cầu được lanh chóng và rõ ràng,
Muốn thưởng thức âm-nhạc của các dân-tộc trên thế-giới,
Muốn nghe những điệu hát cải-lương Nam-kỳ, ca Huế và hát Bắc mà không tốn tiền mua dĩa hát
chỉ nên dùng một cái máy vô-tuyến-điện

PHILIPS hay PILOT

bán tại SOCOA HUẾ

BA THỨ THUỐC MỚI

THUỐC ĐAU BỤNG KINH NIÊN — HIỆU CHỨ THỌ

Trị những chứng đau bụng, ợ chua, sinh bụng, no hơi, nặng bụng, ăn không tiêu, và những chứng đau bụng bởi chất vị toan ra nhiều quá mà sinh ra. Một hộp 0$20.

THUỐC ĐỆN TRẺ CON — HIỆU CHỨ THỌ

Trị chứng đện trẻ con bằng cách thoa thuốc nầy vào miệng. Chai lớn 0$20 chai nhỏ 0$12.

THUỐC GHẺ — HIỆU CHỨ THỌ

Trị các thứ ghẻ lở ngoài da, như ghẻ cái, ghẻ phỏng, ghẻ nước, ghẻ hờm, trẻ con lở nơi gò má, bị đẹp gai, mảnh chanh vỡ, hoặc đốc tay mà lở, và tất cả các thứ ghẻ lở do vi trùng ở ngoài hàm vào da, hoặc trong mình có độc mà sinh ra. Hộp lớn 0$20 hộp nhỏ 0$12.

Nhà Thuốc VĨNH - THỌ TOURANE

Sữa
NESTLÉ
hiệu CON CHIM

Sức Khoẻ Của Trẻ Con
Nhiều Chất Bổ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lycées ở Khắp Đông-Dương

Núi Ngự sông Hương có thú chi vui...

Dĩa hát

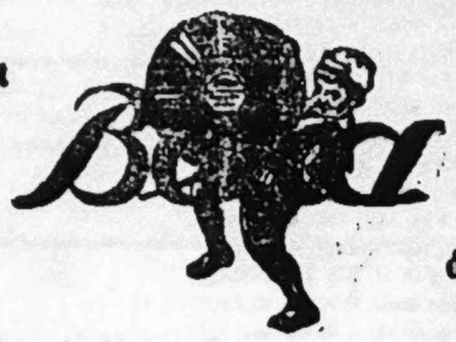

điệu Huế

TUYỆT-DIỆU đến bực nào,
Qui ngài đã rõ.

Nay xin giới thiệu thứ máy hát mới về, giáng đẹp, trên nắp để được 8 dĩa, đi đâu mang theo rất tiện, chạy hết dĩa máy tự đứng, giây thiều lớn (22mm) mà giá chỉ có 12$. Cũng có thứ thường giá 7$ và 9$.

Mme H. Richard, 87, rue Gia-long, HUẾ
ĐẠI-LÝ Ở TRUNG-KỲ
máy và dĩa hát BEKA
Các thứ đồn tăng các hiệu COUESNON - Paris
Có cả máy chụp hình và cinéma bán giá như bên Pháp
CATALOGUES miễn phí

NGÀY-NAM 南
NGUYỄN-TIÊU dit : NGUYỄN-THANH-TIÊU, Propriétaire
Rue du Cinéma, Ville QUANGNGÃI
Chuyên sửa Đồng-hồ, đã được ơn 2 chánh-phủ thưởng mề đu Bằng cấp

Thưa quí Ngài ; Bản hiệu đã từng nghiên cứu nhiều năm sửa những đồng hồ và có sửa cả . đồn manchon, đèn nấu nước, đèn pile, máy hát, máy may, xon và sửa xe máy, đóng vỏ gỗ và vỏ mặt đồng hồ treo, làm xon tưới nước kiểu mới, làm và sửa tất cả đồ đồng, thiếc, than kẽm, sắt v v... (Sau sẽ mở thêm nhiều công nghệ khác nữa). Đồi đồ thật tinh, kỹ lưỡng cẩn thận, giá định công bằng, thiệt là một nơi sửa đồ, đáng cho qui Ngài tin cậy; Vậy xin qui Ngài vui lòng chiếu cố cho, động công nghệ ngày thêm thạnh đạt! Rất mong!

Lại nữa . Bản hiệu có dạy nghề sửa đồng hồ, Ngài nào muốn cho con em được một nghề tinh, xin mời đến hoặc gởi thơ thương lượng!!

Bản hiệu chủ nhân kính thỉnh

Nói ngông chơi

Rõ bài toán của kẻ giàu mà rít!

Có lạ gì mấy cụ giàu mà bẩn xỉn, hay nói cho có «văn chương»: mấy cụ trọc phú! Họ làm chuyện gì, bao giờ cũng tính tanh quanh luẩn quẩn sao cho đồng xu khỏi ra ngoài cái túi họ, ngoài ra có biết quái gì. Nhưng ba mươi đời, vì quá luẩn quẩn, họ lại hay xoang nhiều bài toán đến đáo ngứa!

Cái chuyện cụ X ở một phủ về tỉnh trong dưới này, ngẫm mới ngứa người!

So với trong bạt, cụ này cũng đứng vào bậc nhứt nhì về của cải; thuở nay cụ ta, ngoài đám ruộng và số tiền tính ra đếm vào, chẳng biết trời đất có gì nữa. Gần đây cụ có cậu con, cụ tưng tiu lắm, vì cụ mới đổ bạc ra «rước» cho cậu một cái chức thiệt là to: chức chánh tổng dụng! Cái qui trong đời cụ. Mà rồi, cậu ấm mới độ nầy lại mang bệnh sơ sơ gì đó; cái nghề «nhà giàu đứt tay, ăn mày đổ ruột», cụ nghe đâu có tiếng thầy thuốc là mời về làm thuốc ngay. Một bữa tháng trước đây, có anh lang vỗ ngực tự nguyện «làm hết bịnh», ra đơn cân một tề thuốc bổ vài ba chục bạc (phải biết thuốc Bắc mà làm vậy cũng ghê lắm đấy) về làm! Cái cờ rủi đụng anh thầy ba que, «thầy chánh» uống một ít không ra gì, mà bệnh càng thêm, không uống nữa.

Quái! cái thằng con ác nghiệt! của đâu có của bỏ không! Thứ thuốc bổ! Tánh cụ già lẩn quẩn xưa nay vẫn không chịu để một xu rời ra vô dụng, các bạn đoán thử cụ tính làm sao «liệu» cái tề thuốc dở dang ấy? Không lo, mặc dầu cụ đã sẵn bao phi như chiếc cối xay, đã hết ngỏ nào bỏ nữa, nhưng cũng cứ đem tề thuốc ấy ra dùng, quyết mình cho bỏ, cho mập phì đến... chừng nào nữa không biết!

Chẳng bao lâu, ác nghiệt thay cho tề thuốc! nó vì quá bổ hay cố trác cụ ta mà công lên, cụ mờ cả cặp mắt! Cụ phát quáu, mới biết cái nẩu bộn xẻn của mình nó cho mình một bài học rõ xứng. Tức cười là hiện cụ lão đang tốn một mớ tiền làm cho sáng mắt trở ra!

Một bài toán của kẻ giàu mà rít!

VUI NÓI

Kho Chuyện

Hồi 28 Juin, cách Hải phòng chừng 14 cây số, một chiếc thuyền bị ép nơi cảng Phi, 27 người rớt hết xuống sông, 10 người mất tích, hiện sau mới tìm được với ba cái xác đâu hết. (Theo *Việt báo*)

Mới rồi độ 30 dân làng Thanh-hà, hạt Chợ-lớn (Nam-kỳ), đều vô sản, bị lý hương thu thuế, họ không chịu, nên bị bắt dẫn về tòa bố Chợ-lớn. Hai người bị tống giam, còn thì thả về.

Trong kỳ thi yếu lược ở Huế mới rồi, về bài âm tự quốc văn, nghe lắm thầy giáo phân nên vì bắt bẹo bé con giải cho ra nghĩa chữ «*chịnh lòng*». Các thầy nói chính họ cũng chịu, mà «bậc trên cũng chịu, lại có khi đem hết sĩ kia nữa, cũng chịu nốt!

Tưởng-giới-Thạch lúc bị Trương-học-Lương bắt giam ở Tây-an, sau có viết một bản sách để «15 ngày tại Tây-an», có bài tựa của Tưởng-phu-Nhân (Tống-mỹ-Linh nữ sĩ), được dân Tàu mua về số. Nội trong ba tuần lễ cuối tháng Juin mà bán được ba mươi lăm vạn quyển!

Sách nầy vợ chồng họ Tưởng viết bằng tiếng Anh, sau lại cho người dịch ra tiếng Trung-quốc.

Tối 25 juin, hai vợ chồng người Thổ Lỷ-vân-Thâm ở xã Gia-phú, tỉnh Lao-kay (Bắc-kỳ) nằm ở chòi canh lúa ngoài đồng, bị một kẻ thù chặt rơi đầu cả hai!

Hung thủ có lẽ là một người trước kia đã nói Vi-thị-Sáng (vợ Lỷ-vân-Thâm), nhưng thị Sáng không nghe, mà lại kết duyên cùng Thâm. (Theo *Đông-Pháp*).

Tòa Phúc án Saigon vừa rồi y án tòa Trùng-trị, phạt người thợ trồng răng Annam một «cú» khá nặng.

Nguyên M. Péraille có đến hiện trồng răng P. Thanh nhờ nhổ 2 cái răng và làm plombage. Đêm đó, M. Péraille nghe đau, đến thợ Tây sửa lại khi lành, M. Péraille kiện M. Thanh đòi bồi thường, mà Liên-đoàn nha y người Pháp cũng đứng ra mặt tiền cáo, kiện M. Thanh đòi 1$ thiệt hại, viện lẽ người Nam không bằng cấp mà cũng làm nghề trồng răng.

Tòa Trùng-trị Saigon kêu án M. Thanh 50 quan, trả cho M. Péraille 200$ thiệt hại và 1$ cho Liên-đoàn nha y. M. Thanh chống án, thì tòa Phúc án cũng y.

Tòa Trùng trị Hai-phòng, sáng hôm 2 juillet đã đem xử vụ M. Brécart đi ô-tô cán chết người thợ mộc Đỗ-v-Bưu 32 tuổi ở xóm Thương-chánh.

Tòa tuyên án Brécart 4 năm tù án treo, 1200 quan tiền phạt, và rút giấy phép cầm lái ô-tô trong 3 năm.

Lúc nầy ở Hanoi lại thấy có bạc giả. Bạc 5$ in theo giấy «con công» cũ, còn 1$ theo kiểu giấy mới.

THƠ TÍN

Cùng ông Dương-quan-Huân, Phan-thiết

Được mandat 5$00 ông trả tiền báo đến 10 8-37.

Ô. Nguyễn-tư-Sô, Vinh-điện, Faifoo

Được mandat 3$01 ông trả tiền báo lại lý rồi.

Ô. M. T. C. Phú-yên

Bài «Trừ cái tệ cho Tổng lý» trong nói sự thưởng phẩm hàm thì đã làm rồi, còn đem tiền tư tích và trợ thuế chi lương, v. v... bất hợp thời, nên không đăng được.

Ô. Hồ ngọc-Tám, Lệ-thủy, Quảng-bình

Không thể nhận lời ông được

Ô. Phạm-văn-Tân ở Nhân-lộ, Vinh lộc, Thanh-hóa

Ông có đưa đơn tới nhà pháp luật, xin miễn đăng.

Ô. Th. Ng. Phan-thiết

Mấy tin ấy cũ quá, nên miễn đăng.

Ô. Phan-thúc-Tao Kontum

Việc ông hỏi đó, bản báo không biết rõ.

Ô. Lê-Văn, Tường xá. Đức thọ, Hà tịnh

Bài và tem trước kLông nhận được.

Ô. Th. C. Đức thọ, Hà tịnh

Về việc «cờ bạc xét bắt», bản báo không nhận được bài lại cáo trước, nên bài sau nầy nói đứt ngang giữa chừng hụt mất đoạn đầu, không thể đăng được. Còn là đơn nên kêu Tỉnh Tòa địa phương trước, sẽ kêu nơi khác, vì kêu dân cũng giao về Tỉnh Tòa xét.

T. B.

Dĩa hát VICTOR
Phụng - Hào 1937

Miles Phùng-Há, Tư-Sạng.
M.M. Năm-Châu, Tư-Út ca nhiều bản mới đặc sắc. Dĩa hát bộ Saigon TÂN-THÀNH-BAN danh tiếng nhất ở Nam-kỳ. Hướng-đạo, hát Cao-Miên, đờn ngũ âm.

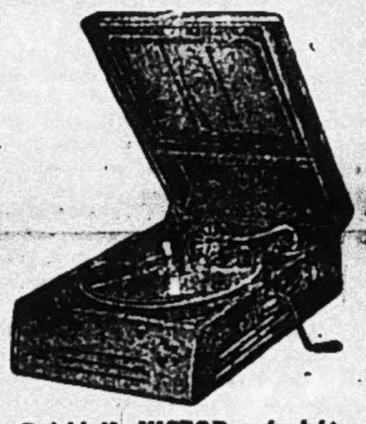

Đại lý dĩa VICTOR, máy hát DOUGLUS và máy VICTROLA

RCA

LÊ-VĂN-TÀI
82 -.- rue G. Guynemer -.- 82
SAIGON

Trong nhà treng cửa
ai ai
cũng phải có sẵn
THUỐC HƯỜN
PASTILLES
VALDA
Động Khi, có con nít đi học, Khi có ông già bà cả ra về, Công sở người phải đi ra, tới sở làm.
THÌ DEM THEO TRONG MÌNH
hoặc ngậm cho thơng cổ thơng hơi Khỏi bịnh.
hoặc ngậm mà trừ bịnh, như Ki sổ mũi, đau cổ, mệt thở, ho đàm, tức ngực, đờm, vướng.
MÀ NHỨT LÀ PHẢI NHỚ
dùng lấy một thứ
THUỐC HƯỜN
PASTILLES
VALDA
mà thôi
bán đựng trong hộp
coi trên nhãn phải có hiệu chữ
- VALDA -
MỚI THIỆT PHẢI

THUỐC LẬU Á-CHÂU
CÔNG HIỆU LẠ LÙNG!!

Thuốc nầy của vị Tân-y-Học mới phát minh ra rất là hiệu nghiệm, uống vào đến đâu thì bịnh lui đến đấy, người nhẹ uống độ 3 ve, người nặng uống độ 6 ve là tiệt nọc lành mạnh. Chất thuốc rất lành, không hại sinh đục. Đàn bà có thai cũng dùng được. 1 — Thuốc trị chứng lậu mới phát, tiểu tiện tức buốt, rất đau và ra mủ.

2 — Thuốc trị chứng lậu lâu ngày chưa được tiệt nọc, đi tiểu nhứt thường, lâc trắng, lâc vàng, hoặc đang đục như nước vo gạo, lần vần như màng dịu, như rai gà v. v. giá một ve 1$00, nửa tá giá 5$00.

Bán tại:
Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG
Nº 127 phố Hàng-Bông
(Cửa-quyền) *HANOI*

ĐẠI VÕ ĐÀI
PHAN-THANH-KHUYÊN
(*Qui-nhơn, Bình định*)
12 13 14 15 JUILLET 1937
Mồng 5 đến mồng 8 tháng 6 Annam)

VÕ HỒNG-MAO
VÕ ANNAM — VÕ TÀU

Nhiều tay võ-địch Trung-Nam-Bắc đến dự thi và tranh giải thưởng của thành phố Quinhơn cùng nhiều vị thương gia hiến cho. Có tiền thưởng và tiền đỡ rất xứng-đáng.

Giải thưởng Đặc-biệt: 60$00 hiến riêng cho võ-sĩ nào thắng đặng danh thế Nam-kỳ hay là Bắc-kỳ.

Ban Tổ-chức kính cáo

BÁ = TƯỚC MÔNG = THẾ = TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP-QUỐC LỊCH-SỬ TIỂU-THUYẾT

Tác-giả : Alexandre Dumas — 55 196 — *Dịch-giả :* Nam-Son

Đờ-bờ-ray cười và nói :

— Được lắm, miễn hai ông bà cho phép. Có đều nên biết đối với cái tài của cô, ngân sách của bộ chúng tôi không được xứng đáng cho lắm.

Bà Đăng-lát nói với Cọt-ni-li :

— Thôi mầy ra đi.

Cọt-nê-li đi ra ; một hồi sau bà Đăng-lát ra ngồi bên Đờ-bờ-ray.

Hai tay bà gõn với con chó, nhưng trí bà tưởng như đương nghĩ một việc gì.

Đờ-bờ-ray ngồi im và đăm đăm nhìn bà. Một hồi lâu, chàng cất tiếng hỏi :

— Nầy bà, hãy nói thiệt cho tôi biết : có chuyện gì xác phạm đến bà phải không ?

— Không.

Bà liền đứng dậy đi lại gần cái kính đứng soi, và tiếp :

— Người ta làm cho tôi sợ hết hồn.

Đờ-bờ-ray đứng dậy định lại yên ủi bà, thì cửa ngoài thình lình mở, Đăng-lát bước vào, nên chàng thanh niên ta ngồi trở xuống ghế.

Nghe tiếng cửa mở, bà Đăng-lát xây mặt ra, thấy chồng bà vào, bà hết sức lấy làm lạ.

Đăng-lát nói :

— Chào bà nó, chào anh Đờ-bờ-ray.

Bà Đăng-lát nghỉ là chồng bà đến thình lình như vậy cốt để xin lỗi bà về những lời nói cay của ông trong cả ngày hôm ấy.

Không chào trả chồng bà, bà trở lại chỗ ngồi cũ và nói với Đờ-bờ-ray :

— Anh Đờ-bờ ray, tìm quyển sách hoặc tờ báo gì đọc nghe chơi.

Đờ-bờ-ray mới nghe bà Đăng-lát nói như thế có vẻ bợ ngợ, nhưng rồi cũng đưa tay lấy một cuốn sách để trên bàn gần bên.

Đăng-lát gò lại mà nói :

— Xin lỗi, đã mười một giờ rồi, bà nó thức khuya lắm e mệt ; và anh Đờ-bờ-ray ở xa...

Tuy giọng nói của Đăng-lát vẫn dịu dàng phép tắc, nhưng Đờ-bờ-ray lấy làm chột dạ lắm. Bà Đăng-lát cũng hết sức lấy làm lạ, bèn xây lại nhìn chồng bà, nhưng Đăng-lát đương lui cui dở một tờ báo nên không thấy. Bà bèn xây qua nói với Đờ-bờ-ray :

— Anh Đờ-bờ-ray, anh cứ đọc nghe, tôi không buồn ngủ chút nào hết ; và tôi còn nhiều chuyện nói với anh trong đêm nay ; anh phải rán thức mà nghe.

Đờ-bờ ray trả lời :

— Vâng, tôi xin chú ý bà.

Đăng-lát nói :

— Anh Đờ-bờ ray, tôi xin anh để ngày mai hãy nghe chuyện bà nó ; đêm nay vợ chồng tôi có chuyện quan hệ cần phải bày giải với nhau.

Câu nói nầy làm cho cả Đờ-bờ-ray cả bà Đăng-lát hững hờ, hai người nhìn nhau như hỏi nhau cách đối phó ; nhưng quyền chủ nhà, quyền người chồng khi nào cũng thắng.

Đăng-lát thêm :

— Anh Đờ-bờ-ray, anh chớ có tưởng lầm rằng tôi đuổi anh, không, không phải thế đâu : Ấy là việc bất đắc dĩ vì đêm nay tôi có chuyện bất thường cần phải nói với bà nó.

Đờ-bờ-ray đứng dậy chào rồi đi ra.

Đờ-bờ-ray ra rồi, Đăng-lát lại ngồi chỗ chàng, xếp quyển sách kia lại và giỡn với con chó, nhưng con chó không có cảm tình với ông ta như với Đờ-bờ-ray, toan cắn, nên ông ta nắm cổ nó lia vào một góc phòng, trên một cái ghế dài.

Bà Đăng-lát nói giọng giận dữ :

— Ông tiến bộ lắm đấy ; thường ông chỉ thô bỉ, hôm nay ông lại tàn ác.

— Vì hôm nay tôi buồn bực hơn mọi ngày.

Bà Đăng-lát ngó chồng bà với cặp mắt ghét cay ghét đắng.

Thường Đăng-lát không chịu cái ngó như vậy, nhưng hôm nay lại làm ra bộ như không để ý đến.

— Sự buồn của ông có can hệ gì đến tôi ? có làm gì được tôi ? ông để ở nhà ông có được không ?

— Không, tôi cần phải tỏ ra với những người nào đã làm hại đến tả bạc của tôi.

— Những ai đã làm hại tả bạc của ông ? ông nói rõ ra cho tôi nghe thử.

— Bà nó cứ yên tâm, tôi không để bà nó nghi ngợi tàn dân. Những người làm hại tả bạc của tôi là những người nào chỉ trong một giờ đồng hồ mà ăn của tôi đến những năm trăm nghìn phật lăng.

Bà Đăng-lát giận đỏ mặt :

— Tôi không hiểu ông muốn nói ai.

— Tại bà nó không muốn hiểu. Tôi xin nói rõ hơn nữa : tôi vừa lỗ mất bảy trăm nghìn phật-lăng.

Bà Đăng-lát cười lạt và nói :

— Ông muốn đổ lỗi tại tôi phải không ?

— Chính tại bà nó chớ còn ai nữa !

— Ông lỗ bảy trăm nghìn phật lỗi tại tôi ?

— Nhưng dầu thế nào cũng không phải lỗi tại tôi.

— Tôi xin nói cho ông biết lần sau cùng : đừng nói tả bạc với tôi : tôi không quen nghe tiếng ấy ở nhà cha mẹ tôi, cả ở nhà chồng trước tôi, tôi ghét lắm.

— Phải, họ có đồng xu nhỏ nào đâu mà nói đến tả bạc.

— Ấy cũng là một cớ. Ở đây tôi rất ghét những tiếng riêng về tiền bạc, lại càng ghét hơn nữa là giọng nói của ông.

— Cũng lạ thiệt, thế mà tôi tưởng bà nó để ý đến công việc của tôi hơn ai hết kia chớ.

— Tôi ? Ông có chứng cớ gì không mà dám nói như vậy ?

— Ối, chứng cớ ? chán vạn ! chán vạn ! Kỳ hạ tuần tháng hai có phải là chính bà nó đến nói với tôi trước hết về trái phiếu Ha-i-ti không ? có phải bà nó nằm mộng thấy một chiếc tàu vào bến Ha-vờ-rờ, đem tin rằng người ta sắp trả khoản quốc trái mà ai nấy đều tưởng đã hủy đi rồi. Tôi nghe theo lời bà nó, tôi mua lại trái phiếu ấy, nên lời được bốn trăm nghìn phật lăng, biếu cho bà nó trăm nghìn phật lăng để bà nó muốn dùng về việc gì thì dùng, tôi không biết tới.

«Đến tháng ba, có việc bàn đường xe hỏa ; có ba hội đầu giá ngang nhau ; bà nó đến nói với tôi rằng bà nó đoán thế nào hội Mi-di cũng được, tôi bèn lập tức hùn đến hai phần ba vốn vào hội ấy, lời được một triệu, lại biếu cho bà nó hai trăm năm chục nghìn phật lăng. Số tiền đó bà nó dùng làm việc gì ?

— Ông cứ kể, kể luôn, kể cho hết xem.

— Thong thả, tôi sẽ kể hết, không cần bà nó phải nói.

— May thay !

(Còn nữa)

«Nếu tôi mà biết sớm thuốc «Urodonal» thì ai sao đau khổ dừ vậy!»

Đó là câu nói trong thư gởi đến cho chúng tôi của những bà mẹ vừa làm việc nặng nhọc, vừa bị các chứng bịnh cất khí, đau nhức trong ghẻ, trong khớp xương, cùng mạch máu, bịnh trĩ, v. v.., làm cho đau khổ.

Thuốc **URODONAL** lọc tiểu tiện, tiêu các bựa nhơ, các chất độc ra khỏi cơ thể; làm cho máu chạy đều.

Thuốc **URODONAL** uống rất dễ, mỗi ngày uống một muỗng lớn hòa trong một ly nước lã. Uống thường nó có phòng được nhiều chứng bịnh.

Có bán tại các nhà bào chế hoặc ở hiệu ETABLISSEMENTS CHATELAIN 2, rue de Valenciennes, PARIS

Ai muốn hỏi gì, xin lòng trả lời.

Gởi cái BON N° 20 lại cho chúng tôi, thì nhận biếu không quyển sách: «*Những điều phải biết để giữ sức khỏe*» của bác-sĩ G. GUISHOT.

Đến hiệu làm tin

TRỊ TẬN GỐC

Tuyệt nọc các chứng bịnh Phong tình

Chỉ có thuốc

SƯU - ĐỘC BÁ - ỨNG - HOÀN

HIỆU

ÔNG - TIÊN

hay hơn hết, bất cứ bịnh nặng nhẹ lâu mau thế nào, dầu cho độc đi nữa thuốc

SƯU - ĐỘC BÁ - ỨNG - HOÀN

Hiệu ÔNG-TIÊN cũng tống lôi gốc độc ra dứt tuyệt khỏi căn trừ cũng không hại sanh dục không hành bịnh nhơn

✚

Cam đoan chắc chắn, trăm người không sai một (chắc như vậy).

ĐÓN COI SỔ BÁO TỚI

bức thơ ở Pháp-quốc gởi về khen tặng

Có bán khắp nơi

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM để chữa

BỆNH GIANG-MAI

bằng thuốc bánh

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có ba thứ hiệu để thí nghiệm về Bịnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL này chữa ngay ở máu và ở các nơi bịnh chứng tổn-thương, cả các thời-kỳ của bịnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tì vị, thuốc này là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu:

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE số 3, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMAROYL bán tại các phòng bào-chế tây ở thuộc-địa.

Ở Huế: Pharmacie INGRET

Trời nóng giết người

Các nhà có con nít nên để ý

Lúc nầy khi trời độc địa nóng quá, nên con người mà nhất là trẻ con ở vùng hay mình rã bao cao, bao trăng, bao đỏ, bao đắt, trái trời, trái rạ, trái giống, v. v... làm cho nóng nầy trong mình như tên đốt, hay là con nóng cơn lạnh, miệng lưỡi khô khan khát nước, nhức đầu, tê chi rã liệt, nếu không sớm trị để lâu nhập vào tâm, Can, Tỳ. Phải làm cho nóng mồ mau, sốt, nói sảm, hết cứu nguy hiểm cho tánh mạng vô chang, hãy dùng thuốc THỐI NHIỆT TÁN hiệu ÔNG-TIÊN trong 5 phút hết liền. Chẩu như vậy. Mỗi gói: 0$10

Người kén xỏ cách nào?

Dùng thuốc tiêu xỏ hiệu ÔNG-TIÊN cũng đặng vì không đắng không hôi không phát tỉ, không đau bụng, khỏi cần kiêng cữ, lúc đang cứ việc ăn uống như thường, nó xỏ vô số tâm đạnh phần đo và sên lắt. Mỗi gói: 0$10

Thuốc ho bổ phổi hiệu ÔNG-TIÊN

Trị ho gió, ho phong, ho tiếng, ho cảm, ho hen, ho có đàm hoặc không đàm cũng đều bà có thứ mà ho, ho cần bịn, đùng đến thuốc nầy, quí Ngài cũng sẽ vui lòng khen tặng vô cùng. Mỗi gói 0$10. Có bán khắp nơi và hãi chi cuộc Saigon, 133, rue d'Espagne, Dakao, 186, Boulevard Albert 1er bán chạy nhất.

Các Ngài nên **DÙNG** những **RƯỢU HẢO-HẠNG** làm ở bên **PHÁP**

Rượu vang hảo-hạng *BORDEAUX* trắng và đỏ

Rượu vang tốt *BOURGOGNE* «Chauvenet»

Rượu bọt *MOUSSEUX* comte de *VILLIERS*

Rượu sâm-banh *CHAMPAGNE SCHARLES HEIDSIECK* ou *LOUIS D'ARZELLES*

BÁN Ở HIỆU

POINSARD & VEYRET

HAIPHONG — HANOI

và các hàng tạp-hóa to.

Représentant pour l'Annam

Trần-Cương — *Rue Verdun* — TOURANE

TA NÊN ĐỂ Ý

Ta nên biết rằng, Bịnh đau mắt là một bịnh rất nguy hiểm cho ta, và ta cũng nên lấy hai con mắt của ta là kỉ trọng, hễ ta thấy mắt đỏ cùng có nhớ, đau mắt-gió, vân vân, thì dùng ngay thuốc đau mắt số 8 giá 0$15 1 lọ, mà đau mắt có Màng có Mộng, tuốt mắt, đau mắt hột (Trachome) thì dùng thuốc đau mắt số 9, giá 0$20 1 lọ các bịnh đau mắt này dù nặng thế nào cứ tin dùng thuốc của HOÀNG-VĂN-ÁP 47 Ninh-Xá Bắc-Ninh (Tonkin) tỉ số nào cũng mau khỏi, khi-mua phải chịu kỉ lọ nào không có tên HOÀNG-VĂN-ÁP là không chính hiệu, THUỐC CAI NHA PHIẾN. Nếu các ngài muốn bỏ thuốc phiện mà được mau chóng, người lại không mất nhọc, khi bỏ được rồi lại không sinh bịnh, thì chỉ uống ngay thuốc của bản hiệu là bỏ ngay được. Thuốc này khi đã bỏ được rồi, hễ trông hay hút một điếu vào là kinh sợ rõn mình giá 1$00 1 lọ, nhọ chỉ 5 lọ, mà nặng thì 10 lọ là chẳng, xin các ngài đọc bài này làm ơn giới thiệu giúp hộ vì các thứ thuốc có ích cho đồng-bào, các thuốc này đã có tiếng xưa nay, thực thế đó, khi mua gởi lính hóa giao ngân, có bán ở Lê-Nam-Hưng Phan-thiết, Quảng-lợi chợ Gồm Phú-mỹ, Mai-Linh 60 Avenue Paul-Doumer Haiphong. Cần đại-lý Huế Saigon vân vân.

CÓ MỘT, KHÔNG HAI

100 người có lối 90 người bị bịnh PHONG-TÍCH, làm khi bị bịnh mà không hiểu bịnh gì, đặt bị dưới nầy có rõ:

Cơm no, rượu say, nội hơn tính dục hoặc đi no đi ngồi hay đi tắm nguy, nên thọ bịnh, gọi là bịnh PHONG-TÍCH, không phải đau đa-dầy, không phải đau bụng Bình-nên.

Khi thọ bịnh: Thấy: đầy hơi, tức ợ, tức ngực, chán cơm không bữa đói, đi chậm tiêu, bụng cổ bình bịch, khi ăn uống xong rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua) khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng khi đau lưng, đau ran trên vai, người thường ngủ ngán, bước bỉ chân lẩy, bị lâu năm sẽ một nóng đa bụng đầy. Chỉ một cái lâu!

PHÒNG-TÍCH

THẦN-DƯỢC «CON CHIM»

hãy để chịu hoặc khỏi ngay, không bỉ cũng phải bị gì, đến bỉ có thai cũng uống được.

Mỗi lâu một bịn uống giá: 0$.50

Mỗi lâu hai bịn uống giá: 0$.60

VŨ-ĐÌNH-TÂN

Ấn-tử Kim-tiền 1936

178 bis, Lachtray — HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ:

HUẾ: Tỉnh-Tường, đi phố Gia-Long;

TOURANE: Nguyễn-Bảo-Tỉnh số Quảng-Cự;

NHATRANG: Kim-Anh, Libraire;

PHANTHIET: Lê Quang-Hưng, Commerçant;

QUINHON: Đồng-Lợi, Avenue Khải-Định;

QUANGNGAI: Chế-Hoàng 6 Đông-Vệ;

SOCTRANG: Mỹ-văn-Mạnh, Notre 6 Cuisan;

VINH: Hà-thị-Lan Maison Tỉnh-Hưng;

VIENTIANE: Mme Phan-thị-Lộc, rue Tuffarin;

THAKHEK: Bảo-Tín Maison Nhật-Nhật-Tân;

LUANGPRABANG: Trần-văn-Chá, Entrepreneur

Các tỉnh khắp Trung Nam Bắc có đại-lý.

NHÂN-TẠO-HUYẾT

BỔ-HUYẾT — SÁT-TRÙNG

Bổ-dưỡng thân-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là cắt được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, và các chứng cắt, lở, ghẻ — Giúp cho gầy rồi ăn, mạnh gân — Đàn bà có mang tăng an-thai — Ở cữ đừng chóng đỡ đa, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa chai 0$80

CỔ-TINH BỔ-THẬN

THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ: Đinh-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khí-sự phát: đau lưng, mỏi vai, mỏi hông, tai ù, đầu váng, nổ họng rát, mồi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm-bao mộng-mị vân vân.... Bổ nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa ve 0$60

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, người những bức thư mình-tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi nghiệm đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau:

«.... Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào-chế Thái-tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouges du sang) tươi tốt trong sạch, và sát trừ được vi-trùng lậu, giang-mai»

Trích dịch đoạn nghị chứng nhận thuốc CỔ-TINH BỔ-THẬN «.... Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu rất quí như NHÂN SÂM vân v.v... trị chứng đau thận di-tinh».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

BỘ BA!...

MUỐN: TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG:

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết;

S H E L L

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi.

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

Trong mùa viêm nhiệt, muốn tránh khỏi các chứng bịnh vặt, nên có sẵn trong mình một ve dầu Đại-Quang

DẦU ĐẠI - QUANG

Mùi thơm dịu, không nóng gắt, rẻ tiền, công hiệu rất mau.

Dầu Đại-Quang hay khu phong, giải cảm, trừ tà uế, tránh khỏi các chứng bịnh thiên thời, gặp khi nhức đầu, đau bụng, ngạt mũi, chóng mặt, cảm mạo sương hàn, trúng phong, trúng thử, sốt, rét, hoặc say rượu, say sóng, xoa dầu này liền kiến hiệu ngay, có sẵn ve dầu Đại-Quang trong mình thì khỏi lo tật bịnh chi hết.

Ve lớn giá bán 0$20 — Ve nhỏ giá 0$10. Khắp các nơi trong cõi Đông-Pháp đều có đại-lý.

ĐẠI - QUANG - DƯỢC - PHÒNG

Tổng-cục tại CHOLON — Phân cục tại HANOI, 29, Phố Hàng-Ngang

Tiểu thuyết «Sư Đầu Quái Hiệp» đã ra số 6 đã biếu không. xin Quí-Khách nhớ đón xem

---

Imprimerie TIẾNG-DÂN — HUẾ

Le Gérant: HUYNH-THUC-KHANG